DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 8 september 2005 *

I mål C-40/04,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av Korkein oikeus (Finland), genom beslut av den 30 januari 2004, som inkom till domstolen den 3 februari 2004, i brottmålet mot

Syuichi Yonemoto

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna K. Lenaerts, J.N. Cunha Rodrigues (referent), E. Juhász och M. Ilešič,

generaladvokat: L.A. Geelhoed,
justitiesekreterare: byrådirektören K. Sztranc,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 13 januari 2005,

* Rättegångsspråk: finska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Syuichi Yonemoto, genom P. Jäntti, asianajaja,

— Virallinen syyttäjä (åklagarmyndigheten), genom J. Kivistö, åklagare vid förstainstansrätten i Helsingfors,

— Finlands regering, genom T. Pynnä, i egenskap av ombud,

— Frankrikes regering, genom G. de Bergues och R. Loosli-Surrans, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom B. Schima och P. Aalto, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 10 mars 2005 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 98/37/EG av den 22 juni 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om maskiner (EGT L 207, s. 1) samt artiklarna 28 EG och 30 EG.

2 Begäran har framställts i ett brottmål mot Syuichi Yonemoto, i egenskap av representant för importören av en maskin som gav upphov till en arbetsolycka vid vilken en av maskinens användare ådrog sig allvarliga skador.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

3 I direktiv 98/37 fastställs de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som maskinerna skall uppfylla. Direktivet ersatte och kodifierade rådets direktiv 89/392/EEG av den 14 juni 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om maskiner (EGT L 183, s. 9; svensk specialutgåva, område 13, volym 19, s. 23), vilket hade ändrats vid ett flertal tillfällen.

4 I artikel 2.1 och 2.2 i direktiv 98/37 föreskrivs följande:

"1. Medlemsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att maskiner eller säkerhetskomponenter som omfattas av detta direktiv får släppas ut på marknaden eller tas i bruk endast om detta inte medför risk för personers hälsa och säkerhet ... under förutsättning att maskinerna eller säkerhetskomponenterna har installerats och underhålls på riktigt sätt samt används för avsett ändamål.

2. Bestämmelserna i detta direktiv skall inte vara till förfång för medlemsstaternas rätt att, med vederbörligt beaktande av fördraget, fastställa sådana krav som de anser vara nödvändiga för att se till att personer, och i synnerhet arbetstagare, skyddas när de använder ifrågavarande maskiner eller säkerhetskomponenter, under förutsättning att detta inte innebär att maskinerna eller säkerhetskomponenterna ändras på något sätt som inte specificeras i detta direktiv."

5 I artikel 3 i direktivet föreskrivs följande:

"Maskiner och säkerhetskomponenter som omfattas av detta direktiv skall uppfylla de grundläggande hälso- och säkerhetskraven i bilaga I."

6 I artikel 4.1 i direktivet preciseras följande:

"1. Medlemsstaterna får inte inom sina territorier förbjuda, begränsa eller förhindra att maskiner och säkerhetskomponenter som uppfyller bestämmelserna i detta direktiv släpps ut på marknaden och tas i bruk."

7 I artikel 5.1 och 5.2 i direktivet föreskrivs följande:

"1. Medlemsstaterna skall anse att följande uppfyller bestämmelserna i detta direktiv, inklusive det förfarande för bedömning av överensstämmelse som avses i kapitel 2:

— Maskiner försedda med CE-märkningen och åtföljda av den EG-försäkran om överensstämmelse som avses i bilaga II A.

— Säkerhetskomponenter som åtföljs av den EG-försäkran om överensstämmelse som avses i bilaga II C.

I avsaknad av harmoniserade standarder skall medlemsstaterna vidta de åtgärder som de bedömer som nödvändiga för att uppmärksamma de berörda parterna på de nationella tekniska standarder och specifikationer som finns och som anses viktiga eller av betydelse för att de grundläggande säkerhets- och hälsokraven i bilaga I skall uppfyllas på ett fullgott sätt.

2. När en nationell standard överförd från en harmoniserad standard, vars referensnummer har publicerats i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, omfattar ett eller flera av de grundläggande säkerhetskraven skall maskiner eller säkerhetskomponenter som konstruerats och tillverkats i enlighet med denna standard förutsättas uppfylla de relevanta grundläggande kraven.

Medlemsstaterna skall offentliggöra referensnumren till de nationella standarder som överför harmoniserade standarder.

...”

8 I artikel 7 i direktiv 98/37 föreskrivs följande:

"1. När en medlemsstat konstaterar att

— en maskin med CE-märkning

eller

— en säkerhetskomponent åtföljd av EG-försäkran om överensstämmelse,

som används på avsett sätt kan äventyra personers ... säkerhet skall den vidta alla lämpliga åtgärder för att avlägsna maskinen eller säkerhetskomponenten från marknaden och förbjuda att den släpps ut på marknaden och tas i bruk samt begränsa dess fria rörlighet.

Medlemsstaten skall omedelbart underrätta kommissionen om sådana åtgärder och om skälen för beslutet ...

...

3. När

— maskiner som inte uppfyller kraven försetts med CE-märkning,

— säkerhetskomponenter som inte uppfyller kraven åtföljs av en EG-försäkran om överensstämmelse,

skall en behörig medlemsstat vidta lämplig åtgärd mot den som utfört märkningen eller utfärdat försäkran och underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om detta.

..."

9 I artikel 8 i direktivet föreskrivs följande:

"1. För att intyga att maskinen och säkerhetskomponenterna överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv skall tillverkaren eller den som representerar honom i gemenskapen för varje tillverkad maskin eller säkerhetskomponent utfärda en EG-försäkran om överensstämmelse efter den förlaga som ges i bilaga II A respektive II C.

För maskiner skall tillverkaren eller den som representerar honom i gemenskapen även förse maskinen med CE-märkning.

2. Innan maskinen släpps ut på marknaden skall tillverkaren eller den som representerar honom i gemenskapen,

...

b) om maskinen omfattas av bilaga IV och tillverkaren inte följer eller endast delvis följer de standarder som avses i artikel 5.2 eller om inga sådana standarder finns, leverera ett exemplar av maskinen för EG-typkontroll enligt bilaga VI,

...

4. ...

I de fall då punkt 2 b ... är tillämpliga skall EG-försäkran om överensstämmelse avse överensstämmelse med de exemplar av maskinen som genomgått EG-typkontroll.

..."

10 I punkt 1.7.3 i bilaga I i direktiv 98/37 föreskrivs att alla maskiner skall vara försedda med fullt läsbar och varaktig märkning som innehåller minst följande uppgifter: Tillverkarens namn och adress, CE-märkning, serie- eller typbeteckning, eventuellt serienummer och tillverkningsår. Enligt samma punkt skall maskinen dessutom förses med all information som är relevant för maskintypen i fråga och som behövs för att den skall kunna användas på ett säkert sätt (till exempel maximal hastighet för vissa roterande delar och så vidare).

11 I punkt 1.7.4 a–d i bilaga I i direktivet föreskrivs följande:

"a) Alla maskiner ska åtföljas av anvisningar ...

b) Bruksanvisningen skall avfattas av tillverkaren eller av den som representerar honom i gemenskapen på något av gemenskapens språk. När maskinen tas i bruk måste den åtföljas av en översättning av bruksanvisningen till det eller de språk som används i det land där maskinen skall användas och av bruksanvisningen på originalspråket. Denna översättning måste utföras antingen av tillverkaren eller av den som representerar honom i gemenskapen eller av den person som inför maskinen i språkområdet i fråga. ...

c) Bruksanvisningen skall innehålla sådana ritningar och diagram som är nödvändiga för idrifttagande, underhåll, kontroll, funktionskontroll och, i förekommande fall, reparation av maskinen, samt alla övriga värdefulla upplysningar, i synnerhet med avseende på säkerhet.

d) Litteratur om maskinen får inte motsäga bruksanvisningen vad gäller säkerhetsaspekterna. ..."

12 I bilaga II A i direktiv 98/37 föreskrivs följande:

"EG-försäkran om överensstämmelse skall innehålla följande uppgifter:

— Namn på och adress till tillverkaren eller den som representerar honom i gemenskapen ... .

— Beskrivning av maskinen ... .

— Alla relevanta bestämmelser som uppfylls av maskinen.

— I förekommande fall, anmält organs namn och adress samt nummer på intyg om EG-typkontroll.

...

— I förekommande fall, referens till harmoniserade standarder.

— De nationella tekniska standarder och specifikationer som tillämpats, i förekommande fall.

— Identifikation av person/er som har fullmakt att skriva under för tillverkaren eller för den som representerar honom."

13 I fotnot 1 i bilaga II A till direktivet föreskrivs följande:

"[EG-försäkran om överensstämmelse] skall vara avfattad på samma språk som den ursprungliga bruksanvisningen ... och skall vara antingen maskinskriven eller textad med tryckbokstäver. Den måste åtföljas av en översättning till ett av de officiella språken i landet i vilket maskinen skall användas. Denna översättning måste utföras enligt samma villkor som för översättningen av bruksanvisningen."

Den nationella lagstiftningen

14 I 40 § i lagen om skydd i arbetet (työturvallisuuslaki), i dess lydelse vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, föreskrivs följande:

"En tillverkare, importör eller försäljare av en maskin, ett redskap eller någon annan teknisk anordning samt den som för ut en sådan anordning på marknaden eller överlämnar den till någon annan för begagnande skall var för sig se till att

1) anordningen, då den här i landet förs ut på marknaden eller överlämnas för begagnande, inte medför fara eller ohälsa, när den används för avsett ändamål,

2) anordningen är planerad, tillverkad och vid behov kontrollerad i enlighet med vad som särskilt stadgats eller bestämts om den, och

3) anordningen har de skyddsanordningar som behövs vid sedvanlig användning samt åtföljs av behövliga märkningar och annan utredning över att anordningen uppfyller kraven.

Med anordningen skall levereras behövliga anvisningar om hur den skall monteras, användas och underhållas. Anvisningarna skall vid behov innehålla instruktioner om rengöring, sedvanliga reparationer och regleringar samt om åtgärder vid sedvanliga störningar. Dessa arbeten skall beaktas även då behovet av skyddsanordningar övervägs."

15 Enligt den finska strafflagen kan ett avsiktligt eller av oaktsamhet orsakat åsidosättande av dessa bestämmelser bestraffas som arbetarskyddsbrott, dödsvållande, vållande av personskada, grovt dödsvållande eller grovt vållande av personskada.

16 Förutom dessa straffrättsliga påföljder medför ett åsidosättande av de skyldigheter som avses i 40 § i lagen om skydd i arbetet skadeståndsansvar enligt skadeståndslagen (vahingonkorvauslaki).

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

17 Syuichi Yonemoto är verkställande direktör för bolaget Ama–Prom Oy som importerar maskiner, bland annat kantpressar. År 1995 importerade Ama–Prom Oy en kantpress till Finland vilken hade tillverkats i Frankrike av det franska bolaget Amada Europe. Ama–Prom Oy sålde den importerade kantpressen till det finska bolaget Peltitarvike Oy.

18 Vid tidpunkten för importen var kantpressen försedd med CE-märkning. Tillverkaren hade för maskinen utfärdat en försäkran om överensstämmelse, med följande lydelse:

"The undersigned manufacturer AMADA EUROPE [adress] certifies that the new below designated equipment: hydraulic press-brake 80.25 type ITS2 n° Series B50412 complies with the regulations applicable to it:

— European Reference: 89/392/EEC Directive

— European Standards: EN 292-1, EN 292-2, EN 294, EN 349, EN 418, EN 457, EN 60204.

The AIF/S, Organism authorized by the act from the Labour Department on 11/08/1992 has granted a type-tested certificate of conformity CE for the machine of the ITS2 type under the number 384 090A-0004-11-94 (n° AIF/S), on 8/11/1994."

19 Helsingin käräjäoikeus (Helsingfors tingsrätt) fastställde likväl följande i fråga om maskinens egenskaper:

— När den strömbrytare som aktiveras med hjälp av en nyckel ställs på nivå 2 kunde maskinen fungera på full effekt med hjälp av fotpedalen.

— Genom att trycka på maskinens nödstoppsfunktion bröts endast strömtillförseln till tangentpanelen medan maskinen fortfarande hade strömtillförsel och den hydrauliska pressen fortsatte att fungera.

— Nödstoppstangenterna öppnas mindre än 1 millimeter vid tryck. För att tangenten skulle komma i stängt läge krävdes att den trycktes ner ytterligare flera millimeter. Nödstoppsfunktionen var trög.

— Den bruksanvisning som medföljde maskinen var inte i alla delar avfattad på finska. Tangentpanelen såg inte likadan ut som den i bruksanvisningen, vilken var alltför kortfattad och bristfällig för att maskinen skulle kunna användas riskfritt.

— Maskinen kördes vanligtvis på hög hastighet med hjälp av ett öppet verktyg som drevs med hjälp av fotpedalen. Detta trots att maskinen inte var utrustad med någon annan skyddsanordning avsedd att undvika handskador än den kontakt som användes med båda händerna, vilken enligt Peltitarvike Oys arbetsrutiner i allmänhet inte användes.

— Nödstoppsfunktionen användes för att stoppa maskinen vid byte av knivbladen. Detta rutinuppdrag utfördes i stort sett dagligen, trots att funktionen inte var avsedd att användas i detta syfte. För att garantera säkerheten borde strömtillförseln ha brutits eller en lägre arbetshastighet ha valts med hjälp av nyckeln för strömbrytaren på tangentpanelen.

20 Den 17 november 1998 råkade en av Peltitarvike Oys anställda, Raine Pöyry, ut för en svår olycka på arbetsplatsen när han hjälpte arbetsledaren Urpo Pursiainen att byta knivbladen i den aktuella kantpressen. Urpo Pursiainen aktiverade nödstoppsfunktionen för att bryta strömtillförseln. Raine Pöyry råkade då av misstag komma i kontakt med maskinens fotpedal. Trots att strömtillförseln brutits med hjälp av nödstoppsfunktionen kom maskinen hastigt i rörelse sedan fotpedalen vidrörts och Raine Pöyry miste åtta fingrar som befann sig mellan knivbladen.

21 Käräjäoikeus dömde Syuichi Yonemoto till 30 dagsböter för åsidosättande av 40 § i lagen om skydd i arbetet och för vållande av personskada. Syuichi Yonemoto dömdes att betala sammanlagt 26 953,80 euro i skadestånd till Raine Pöyry. Käräjäoikeus dömde även bolaget Peltitarvike Oys förvaltare och Urpo Pursiainen för åsidosättande av samma lag och för vållande av personskada. De sistnämnda personerna dömdes också att betala skadestånd till Raine Pöyry.

22 Efter överklagande fastställde Helsingin hovioikeus (Helsingfors hovrätt) käräjäoikeus dom mot Syuichi Yonemoto. Helsingin hovioikeus dömde Syuichi Yonemoto till 50 dagsböter och till att betala sammanlagt 21 908,16 euro i skadestånd

23 Käräjäoikeus och Hovioikeus ansåg att Syuichi Yonemoto i egenskap av representant för importören delvis var ansvarig för de brister som bidrog till olyckan. Enligt de nationella domstolarna var importören skyldig att kontrollera att de maskiner som hade levererats och användes var planerade och tillverkade enligt gällande regler. Det räcker inte att maskinen har CE-märkning och att tillverkaren lämnat ett skriftligt intyg på att maskinen överensstämmer med gällande standarder för att denna skyldighet skall anses vara helt uppfylld.

24 Syuichi Yonemoto överklagade Hovioikeus dom till Korkein oikeus (Högsta domstolen) och yrkade att åtalet skulle ogillas och att skadeståndsskyldigheten skulle upphävas. I andra hand yrkade Syuichi Yonemoto att såväl straffet som skadeståndet skulle nedsättas.

25 Syuichi Yonemoto ifrågasätter bedömningen att importören är skyldig att själv säkerställa att en maskin har planerats och tillverkats i enlighet med gällande standarder när den är försedd med CE-märkning och åtföljs av en försäkran om överensstämmelse samt bruks- och skötselanvisningar. Enligt Syuichi Yonemoto kan de finska administrativa myndigheterna och domstolarna inte utan att åsidosätta artikel 28 EG kräva att en importör i Finland skall kontrollera en maskin vars modell godkänts i en annan medlemsstat och som är CE-märkt. Importören är endast skyldig att försäkra sig om att tillverkaren har erhållit ett intyg av ett behörigt organ på att maskintypen överensstämmer med gemenskapsrättsliga standarder, att det är denna maskin som har levererats, att maskinen är CE-märkt och åtföljs av bruks- och skötselanvisningar samt att en försäkran om överensstämmelse har överlämnats.

26 Korkein oikeus är osäker på om en medlemsstat kan ålägga en importör av en maskin så vidsträckta skyldigheter som dem som avses i 40 § i lagen om skydd i arbetet och beslutade därför att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1. Vilka begränsningar uppställs i gemenskapsrätten, särskilt i ... direktiv 98/37 och artiklarna 28 EG och 30 EG, beträffande de skyldigheter med avseende på säkerheten som en importör av en CE-märkt maskin (eller en annan aktör i distributionskedjan) kan åläggas i nationell rätt

— innan maskinen säljs och

— efter försäljningstillfället?

2. Vidare önskas närmare upplysningar med avseende på följande frågeställningar:

a) I vilken utsträckning och under vilka förutsättningar är det enligt gemenskapsrätten i säkerhetshänseende tillåtet att föreskriva en handlings- eller kontrollplikt för importören (eller för en annan aktör i distributionskedjan) av en CE-märkt maskin?

b) Är det vid bedömningen av den skyldighet som åligger importören (eller en annan aktör i distributionskedjan) enligt gemenskapsrätten av betydelse vilken typ av säkerhetsbrist det rör sig om i det enskilda fallet?

c) Skall bestämmelserna i 40 § lagen om skydd i arbetet, vilka återges [i punkt 14 i förevarande dom], med beaktande av de straff- och civilrättsliga påföljderna för åsidosättande av dessa skyldigheter, vilka [återges i sin helhet i beslutet om hänskjutande och sammanfattas i punkterna 15 och 16 i förevarande dom], anses strida mot gemenskapsrätten och i så fall i vilket avseende?"

Bedömningen av tolkningsfrågorna

Inledande synpunkter

27 Det skall inledningsvis erinras om att domstolen inom ramen för en begäran om förhandsavgörande inte är behörig att uttala sig om de nationella rättsreglernas förenlighet med de gemenskapsrättsliga bestämmelserna.

28 Den hänskjutande domstolen har vänt sig till domstolen för att få klarhet i dels vilka skyldigheter en importör av en maskin, som tillverkats i en medlemsstat och som

importerats till en annan medlemsstat, har enligt direktiv 98/37 samt artiklarna 28 EG och 30 EG, dels vilka påföljder en medlemsstat kan utdöma när dessa skyldigheter åsidosätts. Domstolen skall till att börja med undersöka importörens skyldigheter.

Importörens skyldigheter

29 Det skall understrykas att prövningen av förevarande fråga endast avser den situation i vilken en maskin som tillverkats i en medlemsstat importeras till en annan medlemsstat. I enlighet med systematiken i direktiv 98/37 skall denna situation skiljas från den situation i vilken en maskin som tillverkats utanför gemenskapen importeras till gemenskapen. Domstolens prövning avser endast den förstnämnda situationen.

30 Avseende tillämpningen i tiden av direktiv 98/37 följer det av skälen 1 och 25, artikel 14 samt bilaga VIII B i direktivet att direktiv 98/37 innebar kodifiering av direktiv 89/392, vilket hade undergått flera ändringar, och att det förstnämnda direktivet inte påverkar medlemsstaternas förpliktelser vad gäller tidsfrister för införlivande och tillämpning av det sistnämnda direktivet samt de direktiv genom vilka detta direktiv har ändrats. Även om de skyldigheter som avses i målet vid den nationella domstolen följer av direktiv 89/392 eller något av de direktiv genom vilka detta direktiv har ändrats, föreskrivs det i artikel 14 andra stycket i direktiv 98/37 att hänvisningarna till de upphävda direktiven skall tolkas som hänvisningar till motsvarande bestämmelser i direktiv 98/37.

31 Direktiv 98/37 syftar enligt skälen 2, 6, 7 och 9 till att möjliggöra fri rörlighet för maskiner på den inre marknaden och tillgodose de krav som anses nödvändiga för

att uppfylla de oeftergivliga och grundläggande hälso- och säkerhetskrav som gäller för maskinerna genom att ersätta de nationella systemen för märkning och certifiering av maskiners överensstämmelse med ett harmoniserat system. Av denna anledning innehåller bland annat direktivets artikel 3 och bilaga I en uppräkning av de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som maskiner och säkerhetskomponenter vilka tillverkats i medlemsstaterna skall uppfylla. Enligt artikel 4 i samma direktiv får medlemsstaterna inte införa begränsningar som hindrar att maskiner som uppfyller dessa grundläggande bestämmelser släpps ut på marknaden.

32 Enligt artikel 5 i direktiv 98/37 skall maskiner som är försedda med CE-märkning och åtföljs av en EG-försäkran om överensstämmelse anses uppfylla bestämmelserna i direktivet.

33 I artikel 8.1 i direktivet anges att tillverkaren eller den som representerar honom i gemenskapen är skyldig att förse maskinen med CE-märkning och utfärda en EG-försäkran om överensstämmelse.

34 Av skäl 20 i direktiv 98/37 framgår att det som regel endast är tillverkarna som har ansvaret för att intyga att deras maskiner uppfyller de grundläggande hälso- och säkerhetskraven i direktivet.

35 Enligt skäl 21 i detta direktiv är emellertid en strängare certifieringsprocedur önskvärd för vissa typer av maskiner som medför större risker. Så är fallet med den typ av kantpress som är aktuell i målet vid den nationella domstolen.

36 I artikel 8.2 b i direktiv 98/37 föreskrivs nämligen följande: "Innan maskinen släpps ut på marknaden skall tillverkaren ... om maskinen omfattas av bilaga IV och ... inga ... standarder finns, leverera ett exemplar av maskinen för EG-typkontroll enligt bilaga VI."

37 Kantpressar omfattas av punkt 9 i bilaga IV A till direktiv 98/37. Enligt de uppgifter som lämnats till domstolen antogs den harmoniserade standarden för kantpressar, nämligen standard EN 12622, först i september år 2001, det vill säga efter det att den olycka som gett upphov till tvisten vid den nationella domstolen inträffade. Av detta följer att en maskin som den aktuella skall genomgå en sådan EG-typkontroll som föreskrivs i bilaga VI till direktivet.

38 Enligt punkt 1 i bilaga VI genomförs EG-typkontrollen av en utomstående organisation som benämns det anmälda organet. Det anmälda organet försäkrar och intygar att en viss maskinmodell följer bestämmelserna i direktiv 98/37.

39 Enligt punkt 2 i samma bilaga skall tillverkaren vid inlämnandet av ansökan om EG-typkontroll förse det anmälda organet med teknisk dokumentation och en maskin som är representativ för den planerade produktionen. Efter det att det anmälda organet har utfärdat en EG-typkontroll skall tillverkaren, enligt artikel 8.4 andra stycket och bilaga II A fjärde strecksatsen i direktiv 98/37, omnämna denna typkontroll i EG-försäkran om överensstämmelse som utfärdas för varje maskin av denna typ och intyga i försäkran att den berörda maskinen överensstämmer med den modell som utgjorde föremål för typkontrollen.

40 Av beslutet om hänskjutande framgår att maskinen som gett upphov till tvisten vid den nationella domstolen var försedd med CE-märkning och att tillverkaren, Amada

Europe, för maskinen hade utfärdat en EG-försäkran om överensstämmelse, i vilken det hänvisades till en EG-typkontroll som hade utfärdats av organet AIF/S.

41 Av nämnda beslut framgår också att maskinen, trots att den var försedd med CE-märkning och åtföljdes av en EG-försäkran om överensstämmelse, var farlig i flera avseenden. Den centrala frågan är huruvida det enligt bestämmelserna i direktiv 98/37 är importören av den aktuella maskinen som ansvarar för följderna av denna omständighet.

42 Oavsett om tillverkaren fastställer att maskinen överensstämmer med gällande bestämmelser på egen hand eller med ett anmält organs medverkan, med tillämpning av bilaga VI i direktiv 98/37, är det tillverkaren som enligt direktivet är skyldig att förse maskinen med CE-märkning och utfärda en EG-försäkran om överensstämmelse.

43 När maskiner som inte uppfyller kraven försetts med CE-märkning, skall den behöriga medlemsstaten dessutom enligt artikel 7.3 i direktivet vidta lämpliga åtgärder mot "den som utfört märkningen", det vill säga tillverkaren.

44 Att föreskriva att fler personer kan anses ansvariga för maskinernas överensstämmelse strider mot direktivets systematik, i synnerhet mot direktivets artikel 7.3.

45 Det huvudsakliga syftet med direktiv 98/37 är nämligen att förenkla förfarandena för att fastställa att maskinerna överensstämmer med gällande bestämmelser och på så

sätt säkerställa den fria rörligheten för maskiner på den inre marknaden så långt som möjligt. Detta syfte skulle motverkas om näringsidkare som kommer efter tillverkaren i distributionskedjan, till exempel näringsidkare som importerar maskiner från en medlemsstat till en annan, också kunde anses ansvariga för maskinernas överensstämmelse.

46 Direktiv 98/37 utgör därför hinder för att tillämpa nationella bestämmelser enligt vilka den som importerar en maskin, som tillverkats i en medlemsstat och som är försedd med CE-märkning och åtföljs av en EG-försäkran om överensstämmelse, till en annan medlemsstat är skyldig att kontrollera att maskinen uppfyller de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som fastställts i direktivet.

47 Den som till en medlemsstat importerar en maskin som tillverkats i en annan medlemsstat kan likväl, i enlighet med direktiv 98/37, åläggas vissa skyldigheter.

48 I punkt 1.7.4 b i bilaga I till direktivet föreskrivs i detta hänseende att maskinen, när den tas i bruk, skall åtföljas av en översättning av bruksanvisningen till det eller de språk som används i det land där maskinen skall användas och av bruksanvisningen på originalspråket. Denna översättning skall utföras antingen av tillverkaren eller av den person som inför maskinen i språkområdet i fråga. På samma sätt skall EG-försäkran om överensstämmelse enligt fotnot 1 i bilaga II A till direktivet åtföljas av en översättning till ett av de officiella språken i landet i vilket maskinen skall användas. Denna översättning skall utföras enligt samma villkor som för översättningen av bruksanvisningen. Av detta följer att en medlemsstat i enlighet med direktiv 98/37 kan lagstifta om en skyldighet för importören av en maskin att översätta bruksanvisningen samt EG-försäkran om överensstämmelse till det eller de officiella språken i landet.

49 Med hänsyn till importörens position i distributionskedjan skall det dessutom anses vara förenligt med direktiv 98/37 att medlemsstaterna kräver att denne kontrollerar att maskinen i fråga är försedd med CE-märkning och de övriga märkningar som föreskrivs i punkt 1.7.3 i bilaga I till direktivet och att dessa innehåller all information som krävs för att maskinen skall kunna användas på ett säkert sätt, till exempel information om maximal hastighet för vissa roterande delar.

50 I artikel 2.1 i direktiv 98/37 föreskrivs att medlemsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att maskiner som omfattas av detta direktiv endast får släppas ut på marknaden om detta inte medför risk för hälsa och säkerhet.

51 Avseende medlemsstaternas skyldighet att kontrollera marknaden föreskrivs det i artikel 2.2 i direktivet att det inte skall vara till förfång för medlemsstaternas rätt att, med vederbörligt beaktande av fördraget, fastställa sådana krav som de anser vara nödvändiga för att se till att personer skyddas när de använder ifrågavarande maskiner.

52 Av detta följer att medlemsstaterna kan föreskriva att importörerna är skyldiga att samarbeta i fråga om kontrollen av marknaden. Importörerna kan till exempel åläggas informationsplikt. När en olycka som den som gett upphov till tvisten vid den nationella domstolen inträffar kan medlemsstaten ålägga importören att tillhandahålla all information som kan förhindra att liknande olyckor inträffar i framtiden, bland annat genom att samarbeta med de behöriga myndigheterna i medlemsstaten i fråga om de åtgärder som myndigheterna kan vara tvungna att vidta enligt artikel 7 i direktiv 98/37, såsom att avlägsna de berörda maskinerna från marknaden.

53 Sådana samarbetsskyldigheter får emellertid inte innebära att importören själv är skyldig att kontrollera att maskinen uppfyller de grundläggande krav som fastställts i direktiv 98/37, eftersom en sådan skyldighet skulle strida mot direktivets systematik.

54 Dessa skyldigheter måste under alla omständigheter definieras med beaktande av fördraget. De får således inte gå utöver de ramar som fastställs i artiklarna 28 EG och 30 EG.

55 Det skall särskilt erinras om att medlemsstaterna oberoende av förbudet mot kvantitativa importrestriktioner i artikel 28 EG kan anta bestämmelser som motiveras av något av de till allmänintresset hänförliga skäl som anges i artikel 30 EG eller något av de tvingande hänsyn som har fastställts i domstolens rättspraxis, såsom skydd av hälsa, på villkor att de är ägnade att säkerställa att det eftersträvade målet uppnås och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 maj 2003 i mål C-14/02, ATRAL, REG 2003, s. I-4431, punkt 64 och där citerad rättspraxis). Dessa begränsningar gäller också för den samarbetsskyldighet som en medlemsstat kan ålägga importörer av maskiner som tillverkats i en annan medlemsstat.

Påföljdssystemet

56 Domstolen skall vidare pröva frågan om vilka civil- och straffrättsliga påföljder som kan föreskrivas i de nationella rättsreglerna enligt gemenskapsrätten vid åsidosättande av de skyldigheter som följer av direktiv 98/37.

57 Det skall påpekas att medlemsstaterna enligt direktiv 98/37 inte har en närmare angiven skyldighet avseende påföljdssystem. Detta innebär dock inte nödvändigtvis att de nationella bestämmelser i vilka det föreskrivs straffrättsliga påföljder för åsidosättande av de skyldigheter som föreskrivs i den lagstiftning genom vilken direktivet genomförs är oförenliga med direktivet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 september 1996 i de förenade målen C-58/95, C-75/95, C-112/95, C-119/95, C-123/95, C-135/95, C-140/95, C-141/95, C-154/95 och C-157/95, Gallotti m.fl., REG 1996, s. I-4345, punkt 14 och där citerad rättspraxis).

58 Medlemsstaterna är nämligen skyldiga, inom ramen för den frihet som de har enligt artikel 249 tredje stycket EG, att bestämma de former och tillvägagångssätt som är bäst lämpade för att säkerställa direktivens ändamålsenliga verkan (domen i det ovannämnda målet Gallotti, punkt 14).

59 När det i ett direktiv inte föreskrivs någon påföljd för överträdelser av bestämmelserna däri, eller det i detta hänseende hänvisas till nationella lagar och andra författningar, är medlemsstaterna enligt artikel 10 EG skyldiga att vidta alla lämpliga åtgärder som är ägnade att säkerställa gemenskapsrättens räckvidd och verkan. För detta ändamål skall medlemsstaterna, som dock har möjlighet att välja påföljder, ombesörja att överträdelser av gemenskapsrätten beivras enligt regler motsvarande de materiella och processuella regler som gäller för överträdelser av liknande art och svårighetsgrad enligt nationell rätt. Påföljderna skall under alla omständigheter vara effektiva, stå i rimlig proportion till överträdelsen och vara avskräckande (domen i det ovannämnda målet Gallotti, punkt 14).

60 Av detta framgår att en medlemsstat har rätt att införa straff för åsidosättande av de skyldigheter som föreskrivs i lagstiftningen om genomförande av direktiv 98/37, om den anser att det är det sätt som är bäst lämpat för att säkerställa direktivets ändamålsenliga verkan, då de påföljder som föreskrivs motsvarar dem som gäller för överträdelser av liknande art och svårighetsgrad enligt nationell rätt, är effektiva, står i rimlig proportion till överträdelsen och är avskräckande (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Gallotti, punkt 15).

61 Med hänsyn till vad som har anförts ovan skall frågorna besvaras på följande sätt:

1) Bestämmelserna i direktiv 98/37 utgör hinder för att tillämpa nationella bestämmelser enligt vilka den som importerar en maskin, som tillverkats i en medlemsstat och som är försedd med CE-märkning och åtföljs av en EG-försäkran om överensstämmelse, till en annan medlemsstat är skyldig att kontrollera att maskinen uppfyller de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som fastställts i detta direktiv.

2) Bestämmelserna i det nämnda direktivet utgör inte något hinder för att tillämpa nationella bestämmelser enligt vilka den som importerar en maskin som tillverkats i en medlemsstat till en annan medlemsstat är skyldig att,

— innan maskinen överlämnas till användaren, försäkra sig om att den är försedd med CE-märkning och åtföljs av en EG-försäkran om överensstämmelse, med en översättning till det officiella språket eller till ett av de officiella språken i importmedlemsstaten, och en bruksanvisning, med en översättning till det eller de officiella språken i denna stat,

— efter det att maskinen överlämnats till användaren, förse de nationella kontrollmyndigheterna med all användbar information och samarbeta med dessa om det visar sig att maskinen medför risker för säkerhet och hälsa, under förutsättning att denna skyldighet inte innebär att importören själv är skyldig att kontrollera att maskinen uppfyller de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som fastställts i detta direktiv.

3) Artiklarna 10 EG och 249 tredje stycket EG skall tolkas så att de inte utgör något hinder för att en medlemsstat tillgriper straffrättsliga påföljder för att på ett lämpligt sätt säkerställa att de skyldigheter som föreskrivs i direktiv 98/37 uppfylls, under förutsättning att påföljderna motsvarar dem som gäller för överträdelser av liknande art och svårighetsgrad enligt nationell rätt. Påföljderna skall under alla omständigheter vara effektiva, stå i rimlig proportion till överträdelsen och vara avskräckande.

Rättegångskostnader

62 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder beslutar domstolen (första avdelningen) följande dom:

1) **Bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/37/EG av den 22 juni 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om maskiner utgör hinder för att tillämpa nationella bestämmelser enligt vilka den som importerar en maskin, som tillverkats i en medlemsstat och som är försedd med CE-märkning och åtföljs av en EG-försäkran om överensstämmelse, till en annan medlemsstat är skyldig att kontrollera att maskinen uppfyller de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som fastställts i detta direktiv.**

2) **Bestämmelserna i det nämnda direktivet utgör inte något hinder för att tillämpa nationella bestämmelser enligt vilka den som importerar en maskin som tillverkats i en medlemsstat till en annan medlemsstat är skyldig att,**

— **innan maskinen överlämnas till användaren, försäkra sig om att den är försedd med CE-märkning och åtföljs av en EG-försäkran om överensstämmelse, med en översättning till det officiella språket eller till ett av de officiella språken i importmedlemsstaten, och en bruksanvisning, med en översättning till det eller de officiella språken i denna stat,**

— **efter det att maskinen överlämnats till användaren, förse de nationella kontrollmyndigheterna med all användbar information och samarbeta med dessa om det visar sig att maskinen medför risker för säkerhet och hälsa, under förutsättning att denna skyldighet inte innebär att importören själv är skyldig att kontrollera att maskinen uppfyller de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som fastställts i detta direktiv.**

3) **Artiklarna 10 EG och 249 tredje stycket EG skall tolkas så att de inte utgör något hinder för att en medlemsstat tillgriper straffrättsliga påföljder för att på ett lämpligt sätt säkerställa att de skyldigheter som föreskrivs i direktiv 98/37 uppfylls, under förutsättning att påföljderna motsvarar dem som gäller för överträdelser av liknande art och svårighetsgrad enligt nationell rätt. Påföljderna skall under alla omständigheter vara effektiva, stå i rimlig proportion till överträdelsen och vara avskräckande.**

Underskrifter